

Misli

Thoughts

Print post publication number
100004295

MAJ-JUNIJ 2021
ŠTEVILKA – NUMBER 3
LETO – YEAR 70

70

Misli maj-junij 2021

Vsebina

- 3 Spoštovani in dragi rojaki
- 6 Izpod Triglava
- 12 Slovenian Mission Sydney
- 19 Profesor Zlatko Skrbiš
- 20 Vaši darovi
- 21 Polovinke
- 25 Ti, noseča upanje za nas
- 26 Slovenian Mission Adelaide
- 28 Slovenian Mission Melbourne
- 34 Anita Pleško – stoletnica
- 38 Bilo je nekoč
- 44 Praznovanje 30-letnice slovenske
samostojnosti v Melbournu
- 46 Iz Kraljičine dežele – Queensland
- 49 Nekaj slovenskega – frtalja ali »cvrča«
- 52 Samostojna Slovenija po tridesetih letih
- 54 Razmišljanja Cilke Žagar
- 57 Pozdravljeni, bralci revije Misli
- 58 Triglav Mounties Group
- 62 Živalske zgode in nezgode
- 64 Ivan Cankar, Domovini
- 65 Butalci

Gospod naj bo pred teboj,
da ti bo kazal pravo pot.

Gospod naj bo ob tebi,
da te bo vzel v naročje
in te varoval vseh nevarnosti.

Gospod naj bo za teboj,
da te obvaruje zahrbtnosti
hudobnih ljudi.

Gospod naj bo ob tebi,
da te ujame, če padeš,
in te reši iz zanke.

Gospod naj bo v tebi,
da te tolaži, ko boš žalosten.

Gospod naj bo okrog tebe,
da te bo branil,
če te kdo napade.

Gospod naj bo nad teboj,
da te blagoslovi.

Neznani avtor

Misli Thoughts – Božje in človeške – Misli Thoughts

Religious and Cultural Bi-Monthly Magazine in Slovenian language. Informativna dvomesečna revija za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljena (Established) leta 1952 | **Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia.** Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | **Glavni urednik in upravnik (Editor and Manager): p. Simon Peter Berlec OFM,** Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | **Tehnični urednik (Production Editor) in računalniška postavitev: p. David Šrumpf OFM, Kew** | **Naročnina, darovi in naslovi: Angelca Veedetzel** | **Stalni sodelavci:** p. David Šrumpf OFM, p. Darko Žnidaršič OFM, Florjan Auser, Mirko Cuderman, Tone Gorjup, Martha Magajna, Cilka Žagar, Katarina Mahnič | **Skupina prostovoljcev v Kew** pripravi Misli za na pošto. | **Naslov (Address): MISLI, PO Box 197, KEW VIC 3101** | **Tel.: 03 9853 7787** | **E-mail: slomission.misli@gmail.com** | **Naročnina za 2021** je 60 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije (letalsko) 120 dolarjev | Naročnina se plačuje vnaprej; ne pozabite napisati svojega imena in priimka. **Bančni račun pri Commonwealth Bank v Kew, BSB: 06 3142.** Številka računa: 0090 1561 | **Poverjenišтво** za MISLI imajo slovenski misijoni v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo. Za objavljene članke odgovarja avtor |

Tisk (Printing): Distinction Press, Simon Kovacic, Melbourne.

Misli na spletu: Florjan Auser <https://www.glasslovenije.com.au>. Tam kliknite na MISLI. | **ISSN 1443-8364**

... Načelno so se *Misli* kot versko-kulturni in informacijski mesečnik vsa leta držale iste poti ter niso nikoli klonile niti pod raznimi hudimi pritiski in celo grožnjami.

... Kot urednik in upravnik lahko rečem: nikoli v vseh teh letih mi ni bilo žal naporov, da so *Misli* prihajale na svetlo, pa četudi je marsikatera številka pretrpela težak porod. Le naj bi še dolgo izhajale, obiskovale slovenske domove širne Avstralije ter ohranjale med nami dediščino vere in narodno zavednost. Saj to je njih visoko poslanstvo, ki naj mu ostanejo zveste tudi v bodoče.«

Vemo, da zlatega jubileja revije *Misli* p. Bazilij žal ni dočakal. Upam pa, da se njihovo poslanstvo, za katerega si je sam močno in zelo požrtvovalno prizadeval, nadaljuje v smeri, načrtani ob ustanovitvi. Še vedno vas spodbujam k vašemu sodelovanju pri oblikovanju jubilejnih *Mislih*. Napišite svoje pričevanje, misel, pesem, spomin ...

Stopili smo v meni najlepši mesec maj. Sicer je res, da je v Avstraliji jesen, moj spomin pa se vrača v rodno Slovenijo. Vse se je bohotalo v cvetju, narejen je bil šmarnični oltarček, petje Marijinih litanij, pesmi. Mesec maj je posvečen naši materi Mariji. Ni miru za Marijo, bi lahko rekli. Vse življenje je živela v negotovosti.

Ob spočetju se je gotovo spraševala, kako bo Jožef sprejel njeno nosečnost, in potem, kaj bodo rekli ljudje. Jo bodo kamenjali? Ko je šla v Betlehem, se je morala spopadati s strahom, da bo rodila na poti. Takoj po rojstvu, ko bi potrebovala največ miru, sta z Jožefom spoznala, da morata bežati pred nevarnostjo, ki preti novorojenemu Kralju. In še negotovost, ki bi vsakega od nas močno vznemirjala – kako bo v Egiptu, s čim se bosta preživljala. Ni ji bila prihranjena tudi običajna

negotovost, ki vznemirja toliko družin: kako bosta otroka vzgajala, ali bosta kos vsem izzivom. Kasneje pa se je spraševala, kje je njeno mesto ob odraslem Sinu, kje je njena prihodnost po zgodnji Jožefovi smrti. Toliko situacij, v katerih lahko živo začutimo številne razloge za nemir. Življenje je Mariji postavljalo kup vprašanj. Kje je našla mir? Preden najdemo odgovor, se skušajmo vprašati, kako si razlagamo mir. Kaj je za nas resnični mir? Jezus pravi: »Mir vam zapuščam, svoj mir vam dajem. Ne dajem vam ga, kakor ga daje svet. Vaše srce naj se ne vznemirja in ne plaši« (Jn 14,27). Torej obstaja mir sveta – in mir, ki ga prinaša Bog. Mir tega sveta, ki ga imamo največkrat pred očmi, je najbrž v tem, da ne bo težav, da bo življenje obvladljivo. Mir nam predstavlja gotovost glede materialnih dobrin in prihodnosti. Mir je v možnosti umika v svoj svet, v počitek. Mir si pogosto predstavljamo kot nekaj, kar sledi opravljenim obveznostim in raznim odgovornostim. Marija si ni mogla privoščiti nič

IZPOD TRIGLAVA

Tone Gorjup

MAKSIMILIJAN MATJAŽ NOVI CELJSKI ŠKOF

Škof Stanislav Lipovšek se je ob dopolnjenem 75. letu starosti odpovedal celjski škofiji in papež je odpoved 18. septembra 2018 sprejel. Škofijo je od takrat upravljal nadžupnik in dekan v Laškem Rok Metličar, ki je dolgo čakal na veselo novico iz Rima. Ta je prišla 5. marca 2021, ko je papež Frančišek za novega celjskega škofa imenoval profesorja Svetega pisma dr. Maksimilijana Matjaža. Ta je med drugim dejal, da je v papeževem povabilu v novo službo prepoznal isti klic, na katerega je odgovoril na začetku svojega duhovništva. Škofovsko posvečenje bo prejel na praznik Svete Trojice, 30. maja. Podrobnosti slovesnosti še niso znane in bodo odvisne od takratnih

epidemičnih razmer. Novoimenovani škof Maksimilijan Matjaž se je rodil 23. avgusta 1963 v Črni na Koroškem. Po srednji ekonomski šoli v Slovenj Gradcu je študiral teologijo v Ljubljani in bil 29. junija 1989 posvečen v duhovnika mariborske nadškofije. Dve leti je bil kaplan v Zrečah. Zatem je študiral Sveto pismo na Papeškem bibličnem inštitutu in na Gregoriani v Rimu. Po doktoratu iz biblične teologije se je izpopolnjeval še v arheologiji na frančiškanskem Bibličnem inštitutu v Jeruzalemu. Od leta 1998 predava svetopisemske vede in judovstvo na teološki fakulteti v Ljubljani.

DAN SPOMINA NA ŽRTVE COVIDA

Ob obletnici prve smrti bolnika s covidom-19 v Sloveniji smo se 14. marca poklonili spominu vseh preminulih zaradi te bolezni. To je bil dan molitve za več kot 4200 bolnikov, ki so umrli v letu dni. Osrednjo žalno slovesnost so pripravili na ljubljanskih Žalah, kjer so se zbrali najvidnejši predstavniki države in verskih skupnosti v Sloveniji. Na njej je predsednik Borut Pahor dejal, da smo v žalosti in žalovanju skupaj, z bolečino pa živimo lažje, če vemo, da nismo sami. Vsem, ki so dajali svoje znanje in srčnost v borbi za življenje in človeško dostojanstvo, je izrekel neskončno hvaležnost. V spomin na pokojne so v parku na Žalah posadili vrbo, ki jo je blagoslovil predsednik Slovenske škofovske konference nadškof Stanislav Zore. Ob tem je zbranim med drugim dejal:

gimnazijo v Pázinu. Bogoslovje je končal v Ljubljani. Študij je nadaljeval v Rimu in ga sklenil z magisterijem iz duhovne teologije. Po kaplanski službi v Solkanu je postal tajnik koprskega škofa Jenka; obenem je bil spiritual

v bogoslovnem semenišču v Ljubljani. Leta 1984 ga je škof Jenko postavil za generalnega vikarja. Na praznik Gospodovega oznanjenja leta 1985 ga je papež Janez Pavel II. imenoval za škofa koadjutorja v Kopru. Posvečen je bil 27. maja istega leta v koprski stolnici. Škofijo je prevzel 16. aprila 1987, ko se je škof Jenko upokojil. Škof Metod Piriš je koprsko škofijo vodil četrto stoletja – do 26. maja 2012, ko je papež za njegovega naslednika imenoval škofa Jurija Bizjaka. Zanj in za škofijo je bil nepozaben 18. maj 1996, saj je v Postojni na njegov rojstni dan lahko pozdravil danes svetega Janeza Pavla II. Veliko mu je pomenilo tudi to, da je

koprška škofija v njegovem času dobila drugo škofijsko središče, konkatedralo v Novi Gorici. Škof Metod Piriš je tudi po upokojitvi z veliko vnemo pomagal škofu Bizjaku, kjer je bilo potrebno. Do zadnjega je bil čvrst, pogumen in odprt, je povedal škof Bizjak, ki ga je zadnjič obiskal nekaj dni pred smrtjo. Primorski duhovniki se škofa Piriša spominjajo kot veselega, vedrega in družabnega človeka, ki se je zanimal za vsakega od njih in bil z drugim pripravljen deliti dobro in hudo.

ŠKOF PIRIŠ MED ROJAKI V AVSTRALIJI

Na prvi pastoralni obisk v Avstralijo se je škof Metod Piriš podal leta 1991, kmalu po osamosvojitvi Slovenije. Drugič je Slovence na peti celini obiskal novembra 2008. Ko je po vrnitvi domov primerjal prvi in drugi obisk, mi je povedal: »V tem času smo se vsi postarali. Veliko vernih in zavednih ljudi je umrlo, mlajši pa niso tako močni v veri in narodni zavesti. Mnogi otroci in mladi so iz mešanih družin, kjer je eden od staršev kakšne druge narodnosti ali vere. Vse to je treba vedeti in upoštevati.« Spomnil je, da številni rojaki prihajajo prav s Primorske. »V Avstraliji je največ ljudi iz naše škofije. Skoraj ni vasi, od koder ne bi bilo koga. Bili so veseli, da sem poznal njihove rojstne kraje, zavetnike njihovih podružnih ali župnijskih cerkva ali celo kakšne njihove sorodnike. Večinoma so povezani s svojimi domačimi. Prvič so mi mnogi z nekim domotožjem govorili o svoji prvi domovini, zdaj tega ni bilo čutiti. S pogostimi obiski rojstnih krajev in s sodobnimi sredstvi medsebojnega obveščanja in

uredniki in novinarji v zadnjem letu niso bili kos. Gre predvsem za tiste, ki so v času najhujše epidemije dajali rušenju vlade in sprožanju laži o slovenski medijski krajini v tujini prednost pred zaščito človeških življenj zaradi epidemije koronavirusa, so še navedli v združenju.

LOJZE DOLINAR PODŽUPAN V CELOVCU

Prestolnica avstrijske Koroške je marca dobila novega župana Christiana Scheiderja iz stranke Team Koroška. Ta je za drugega podžupana izbral vidnega člana slovenske manjšine Lojzeta Dolinarja, rojenega v begunski družini v Špitalu ob Dravi. Šestinšestdesletni učitelj in prevajalec, nekdanji profesor na celovski slovenski gimnaziji, je bil na deželnih volitvah že drugič izvoljen za poslanca. Kot podžupan je prisegel v obel deželnih jezikih, glavar Peter Kaiser pa mu je čestital v slovenščini. Sodelovanja z njim se veseli tudi celovski škof Jože Marketz. Lojze Dolinar bo v mestnem senatu odgovoren za stanovanjsko problematiko, za okolje in energijo ter čezmejno povezovanje in mreženje v alpsko-jadranskem prostoru. Tu se odpira veliko možnosti za sodelovanje s Slovenci v treh sosednjih državah. Poleg Dolinarja je bila v senat na listi

Zelenih izvoljena še Sonja Koschier, učiteljica na višji šoli za gospodarske poklice v Št. Petru pri Šentjakobu, ki jo vodijo slovenske šolske sestre. Ta se bo zavzemala za okoljske in socialne teme. Oba pa bosta skrbela za to, da bo slovenski utrip v glavnem mestu še bolj zaznaven in priznan. V Celovcu je približno pet tisoč Slovencev, ki so se tam rodili, še približno dva tisoč pa jih je tja prišlo od drugod, večina iz Slovenije. Poleg tega imajo v Celovcu sedež slovenske krovne organizacije in druge ustanove od Mohorjeve družbe naprej.

NAGRADA VSTAJENJE MARINU QUALIZZI

Prejemnik literarne nagrade vstajenje za leto 2020 je beneški duhovnik, teolog in pisatelj Marino Qualizza. Podelili so mu jo sredi aprila za knjigo *Benečija naš dom* in za življenjsko delo. Večino življenja je preživel v Vidmu, kjer je študiral, bil profesor v bogoslovju in teološki pisatelj, zdaj pa biva v domu za ostarele. Desetletja je maševal v raznih krajih Benečije, kjer je bilo potrebno. Urejal je *Dom*. V knjigi *Benečija naš dom* je izbral uvodnike iz omenjenega lista. Komisija je v utemeljitvi nagrade zapisala, da iz njih izžareva osebnost širokega duhovnega in kulturnega dometa, ki mu preizkušnje niso tuje; ljubezen do domačih ljudi, ki jih vedno in povsod bodri, naj ne izgubijo upanja; z ostro besedo si upa nad politike in tudi cerkvene dostojanstvenike, če je treba braniti teptane pravice Slovencev. Bralec v knjigi na najbolj neposreden način srka »bogato in trpečo dušo« slovenske Benečije, so še zapisali v utemeljitvi.

ST. RAPHAEL SLOVENIAN MISSION
p. Darko Žnidaršič OFM
313 Merrylands Road, PO Box 280
MERRYLANDS NSW 2160
Tel.: (02) 9637 7147
Mobile: 0409 074 760
Fax: (02) 9682 7692
Mail: slomission.sydney@gmail.com

Slovenian Mission Sydney

»POJDITE K JOŽEFU«

Papež Frančišek je 8. decembra lani razglasil leto sv. Jožefa, ki traja do letošnjega 8. decembra. O našem velikem zavetniku ne vemo veliko, v *Svetem pismu* ne najdemo nobene njegove besede, njegov življenjski zgled – molitev, delo, varstvo nazareške družine in klana beseda – pa je tako močan, da mu »ne najdemo para«, kot radi rečemo.

Jezus nas znova opominja: »Ostanite v meni in jaz v vas« (Jn 15,4) »Ostanite v moji ljubezni!« (Jn 15,9) Za Jezusovega

rednika lahko prav tako rečemo, da je ostal v Božji ljubezni. »V sv. Jožefu lahko vsi najdejo človeka, ki ostaja neopažen, moža vsakdanje, obzirne in skrite prisotnosti, priprošnjika, oporo in vodnika v trenutkih težav. Sv. Jožef nas spominja, da imajo vsi tisti, ki so na videz skriti ali v 'drugi vrsti', neprimerljivo vlogo v zgodovini odrešenja. Vsem gre beseda priznanja in hvaležnosti« (Papež Frančišek, *Patris corde*, 1).

V letošnjih šmarnicah lahko znova odkrijemo veliki Božji načrt, ki ga je Gospod imel z Jožefom, in tistega, ki ga ima za nas.

Blagoslov zelenja na cvetno nedeljo

MED NAMI JE BILO ...

Letošnja jesen ter postni in velikonočni čas minevajo kar mirno. Veseli smo tudi, da so se razmere po epidemiji nekoliko izboljšale.

Na 5. postno nedeljo, 21. 3., smo imeli družinski križev pot. Letos zaradi omejitev in varnosti nismo šli od postaje do postaje, razen nosača križa. Križ je nosil Jože Lah, razmišljanja so brali člani

Melkiti obhajajo Jezusov pogreb.

pa v Merrylandsu stopinjo manj. Na velikonočni ponedeljek nas je bilo pri sv. maši nekaj manj, ker je odpadlo naše pirhovanje. Bog daj, da bo naslednjič že boljše.

SYDNEY – MERRYLANDS – SV. RAFAEL

ŠMARNICE smo letos začeli v soboto, 1. maja, s sv. mašo ob 10.30. Zadnja leta smo imeli šmarnice vsak četrtek in nedeljo dopoldne. Letos pa Vas vabim, da se nam pri sv. maši in šmarnicah ob 10.30 dopoldne pridružite tudi vse sobote dopoldne. Pred sv. mašo molimo rožni venec. Sobotna večerna sv. maša je kot običajno ob 6.00 zvečer in lahko zadostite nedeljski dolžnosti, če se v nedeljo ne morete udeležiti bogoslužja. **MATERINSKI DAN** praznujemo 9. 5., na 6. velikonočno nedeljo. Ob koncu svete maše bo kratek kulturni program.

NA BINKOŠTNO NEDELJO, 23. 5., je sv. maša kot običajno. Na binkoštni

ponedeljek, 25. 5., pa praznujemo praznik Marije Pomagaj s sv. mašama ob 9.30 dopoldne in ob 6.00 zvečer. Tudi na praznik bomo imeli šmarnice. Sklep šmarnic bo v nedeljo, 30. 5., na praznik Svete Trojice.

V MESECU JUNIJU bomo imeli pobožnost Vrtnic vsak četrtek pri sv. mašah, druge dni bom oznanil naknadno.

V NEDELJO, 6. 6., na praznik sv. Rešnjega Telesa in Krvi, bo po sv. maši Telovska procesija Bog daj, da bi bila letos tudi telovska procesija v spodbudo in priprošnjo, da bi Gospod blagoslavljal, varoval naš kraj, našo župnijsko družino in družine ter obe naši domovini. Lani je procesija odpadla, ker smo bili pri bogoslužju še okrnjeni po koroni, zato smo počastili Jezusa z evharistično pobožnostjo v cerkvi.

SV. MAŠA ZA DOMOVINO ob dnevu Državnosti – 30-letnici samostojne Slovenije – bo v nedeljo, 27. 6., ob 9.30 dopoldne v naši cerkvi Sv. Rafaela. Ob

Danica Petrič, Mira Smrdel in Olga Lah so praznovali 70. rojstni dan, 8. 3. 2021.

**Med rojaki v Wollongongu:
Dragica Šiftar je praznovala rojstni dan.**

aprila do septembra ob 4.00 popoldne. Velikonočne praznike smo lepo obhajali in se Vam vsem zahvaljujem. Toda vseeno bi morala biti za veliko noč, ko so se razmere pri nas ravno sprostile, cerkev bolj polna. (Ne bom rekel, da mora pokati po šivih, ker še vedno velja varnostna razdalja, vseeno pa se potrudimo za življenje skupnosti – občestva.)

CANBERRA – GARRAN – SV. PETER IN PAVEL

Sv. maša je vsako 3. nedeljo v mesecu ob 6.00 zvečer, od maja do avgusta ob 5.00 popoldne: 16. 5.; 20. 6.; 18. 7.; 15. 8. – praznik Marijinega vnebovzetja. V septembru pa bo maša spet ob 6.00 zvečer (19. 9.)

Označimo si datume in ure in se obvestimo med seboj.

Poskrbimo, da tudi bolni in starejši rojaki prejmejo zakramente. Vsako nedeljo po naši sv. maši ali v ponedeljek dopoldne sem na voljo za obiske in sv. obhajilo na domu. Druge dni lahko pokličete krajevne ali najbližje duhovnike ali hrvaškega patra Anta Šimunovića v Farrerju. P. Miroslav Jelić se je letos

februarja vrnil v Bosno.

Marca je sv. maša odpadla zaradi slabih vremenskih in voznih razmer v Sydneyju. Čeprav je bila cesta v Canberro prevozna (poplave so bile na severu in ob obali), bi bila dolga pot vseeno tvegana. Aprila smo se zbrali

**Sv. maša na Zlati Obali - Gold Coastu
v dvorani Rotary kluba**

Danica zapušča moža Elia, sinove Erika, Davida in Adriana, brata Vinka in sestro Marinko in njuni družini. Pogrebno sv. mašo so obhajali v torek, 23. 3. 2021, v župnijski cerkvi Marije, Kraljice miru v Greystanesu, NSW. Danica je bila pokopana v ožjem družinskem krogu na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

ANTON FATUR je umrl v bolnišnici Concord v nedeljo, 18. 4. 2021. Rodil se je 18. 1. 1939 na Novi Sušici v župniji Košana. V družini je bilo 10 otrok (štirje fantje in šest deklet). Toni je prišel v Avstralijo, Sydney, leta 1967. V raznih krajih je opravljal različna dela in se ustalil v Sydneyju. Po poklicu je bil gradbenik. Nikoli se ni poročil. Bil je družaben, imel je veliko prijateljev in znancev, ki so ga spoštovali, mu zaupali in ga imeli radi predvsem zaradi njegovega karizmatičnega značaja, dobre volje in humorja. Bil je skromen, zadovoljen z malim, skrben in vztrajen.

Nekajkrat je obiskal svoje najdražje v Sloveniji, zadnjič leta 2017. Najbolj pa je bil povezan z Mikuletičevimi v Croydon Parku: s Franetom, Nevo in otroci Frankom, Diano in Markom. Bil je njihov varuh, krstni in birmanski boter, dober prijatelj in zaupnik. Zlasti z Diano sta bila nerazdružljiva, od njenih prvih korakov do njegovih zadnjih dni. Diana in njen mož Robert Fisher z družino so lepo skrbeli zanj, ko je bil bolan. Toni zapušča sestre Danico, Nado, Ivanko in brata Albina in njihove družine ter druge nečake in sorodnike. Sestre Marija, Sonja in Stanislava ter brata Anton in Ivan so že pokojni. K cerkvenemu pogrebniemu obredu smo se zbrali v lepem številu v kapeli Mother of Mercy na pokopališču Rookwood v sredo, 28. 4. 2021. Diana Fisher in Zlata Prešern sta se ganljivo poslovili od »strica Tonija«, ogledali smo si tudi videoposnetek. Po molitvah je bil pokojnik upepeljen. Pokopan bo v domačem kraju v Sloveniji.

IZ DOMA STAREJŠIH

Žal mi je, zelo mi je žal.
Da se ne spomnim več imen.
Imenitnih imen. In dobrih.
Žal mi je, da ste odšli.
Čeprav se mi včasih zdi, kot da vas več ni.
Vem, da ste v eni komaj sluteni zgodbi z menoj igrali glavno vlogo.
Nimam več besed.
Spomin več ne doseže imen. Noge ne plešejo več.
Pojem potih, da ne bi zmotila tišine,
zunaj in znotraj.

Cilka Žagar

poveže tradicijo z novim ustvarjalnim duhom. Povabil ga je, naj poveže sodobni čas, v katerem se odpirajo neslutene možnosti razvoja, z brezčasnim temeljem univerze, ki ga predstavlja Cerkev. »Vaša naloga je, da ju povežete in razvijate na vaš edinstveni način,« je še dejal nadškof Fisher.

Avstralska katoliška univerza ima tri študijska središča v Sydneyju, ter po enega v Melbournu, Adelaidi, Brisbanu, Canberri, Ballaratu in Rimu. Umestitvene slovesnosti so pripravili tudi v drugih krajih, slavnostno predavanje novega prorektorja in predsednika katoliške univerze pa je bilo 22. aprila v Melbournu.

Zlatko Skrbiš se je rodil v Mariboru, odraščal pa je na Zgornji Polskavi. Na ljubljanski filozofski fakulteti je diplomiral iz filozofije in sociologije kulture. Nato se je prijavil za štipendijo avstralske vlade in jo proti pričakovanju prejel. Nekaj mesecev pred osamosvojitvijo Slovenije sta se tako z ženo odločila, da odpotujeta v Avstralijo in začneta novo življenje. Začela sta v Adelaidi, kjer je Zlatko leta 1994 na univerzi Flinders doktoriral na temo *Nacionalizem na daljavo: komparativna študija otrok emigrantov v Avstraliji*. Več let je poučeval na univerzi Monash, kjer je zaposlena tudi njegova žena. Potem je začel predavati na Katoliški univerzi. Zadnja leta se je pridružil vodstvu ustanove, kjer je bil odgovoren za vse vidike izobraževanja in inovacije. Že več kot petnajst let vodi tudi projektno raziskavo, v kateri spremljajo sedem tisoč mladih ljudi v Queenslandu. Gre za obsežno študijo, ki se dotika vseh področij življenja in razvoja mladega človeka in še vedno traja.

Tone Gorjup

VAŠI DAROVI

ZA BERNARDOV SKLAD: 100 \$: F & M Vodusek. **80 \$:** Jože Krušec. **65 \$:** Janez Žabjek. **60 \$:** Jože Povh. **50 \$:** Tatiana Tee, Jože & Danila Štolfa. **40 \$:** Peter & Iva Mandelj, Franc Schwerd, Lidija Cusin, Jože & Lojzka Kuhar-Matkovič, JH & KM Cvetkovich, Mary Žele, Hermina Volk, Vlado Kutin, Lucija Srnec, Tereza Kaiser, Božena Potočnik, Ivan & Karolina Mohar, Anna Šutelj, Stanko & Mary Prosenak, Urša Irhimeh, Sonja Kovačević, Max & Marija Stavar, Emma Simčič, Franc & Marija Car, Paula Fabian, Juliana Veber, A. Cehtel, Brian & Josephine Paddle-Ledinek, Slava Fatovič. **30 \$:** Alojz Kastelic, Fani Natlačen, Angela Šuštar, Leopold Iglič. **20 \$:** Paula Kalister, M. Prinčič, Lucija Knafelc, Zora Gec, Branko Repolusk, Marija Brisavec, Lez Boelckey, Anton Brumen, J. Sluga, Ivan Deželak, J. Sluga. Julijana Veber. **15 \$:** A. & I. Bole, Anton Vrisk. **10 \$:** Julijana Kure, Marija Valenčič, Ivanka Gosar, Jadranka Rutar, Lidija Bole, Olga Brne, Ivan Barat, Janez Jernejčič, Marija Logonder, Slavko Jernejčič, Ivan & Sonja Majcen, Frank Novak. Franc & Ivanka Tomažič, Jože Tostovrstnik, Marija Urbas, Tone Resnik. **5 \$:** N/N.

ZA MISIJONE: Za p. Pedra Opeka: 1200 \$: N/N. **500 \$:** N/N, N/N. **400 \$:** N/N. **100 \$:** za stroške postopka beatifikacije Bož. služ. **Antona Strleta:** Angela Rožanc. **ZA KARITAS: 50 \$:** N/N. **ZA MISIJONE: 20 \$:** Gizela Špiclin. **ZA LAČNE OTROKE: 20 \$:** Anton & Elizabeta Kociper.

najbrž še bolj tvegamo, če zbolimo za kovidom. Nekateri ne samo, da se ne bodo cepili, tudi testirali se ne bodo. Prijatelj, ki ima z ženo na Kočevskem očarljivo in čisto posebno turistično posestvo, mi je pred nekaj dnevi rekel, da se bosta odpovedala turizmu, še več, prodala da bosta vse skupaj, ker se pač ne mislita niti cepiti niti testirati, brez tega pa pri gostih ne gre. Ker rada tudi kam gresta, sem ga vprašala, kako bo zdržal, da niti na Hrvaško ne bo mogel skočiti (pa tako rad se zapelje do Opatije na pečene sardelice), pa je rekel, da bo čez mejo hodil ilegalno. *Kakor vam drago*, bi rekel Shakespeare.

Hvalabogu, da je pomlad, in lahko odvečno energijo in vse frustracije v zvezi z epidemijo »pokurim« na vrtu. Vrtniček imamo tudi pri mami v Ljubljani, kjer še zmeraj živi v naših vrstnih hišah iz šestdesetih let prejšnjega stoletja. Vsaki hiški pripada kos obdelovalne površine. V letih mojega otroštva se je pomlad zares začela takrat, ko je prvi sosed zasadil lopato v zemljo. Njegov zgled je bil nalezljiv, kmalu je na vrtničkih pulila plevel in prekopavala zemljo vsa soseska. Živelj v njej se je zamenjal in zdaj mladi starši (če so leta krepko čez štirideset sploh še mlada) raje »športajo«. Levega soseda mamica kliče parkelj; vedno je povit v črne pajkice in črno majico in vedno teče ali pa je na kolesu. Medtem pa mu vrt – zame krasno obliko rekreacije – prerašča plevel, ki se veselo širi tudi na vrtničke v okolici. Čeprav na ljubljanskem vrtu gojim šparglje (asparagus), ribez in rože, pa v mojem srcu nima kakšne posebne vloge, bil je pač zelenjavni vrt atka in mamice. Nikoli nisem bila pretirana ljubiteljica uporabnega vrta – sajenja solate, korenja, paradižnika ... (vse to pa zelo rada jem, da ne bo pomote). Bolj po duši mi je bilo grmovje, drevje, cvetoči travniki. Tudi na semiškem vrtu me kot otroka ali dekle ni skrbelo za rastline, ki so rasle na njem, rada sem ga imela pa vedno. Ne vem, kdaj se je zgodil tisti preskok; kdaj je ljubezen do vrta prerasla v zaljubljenost do dela na vrtu.

Tudi moje dojemanje in odnos do rastlin sta se z leti močno spremenila – toda ali se to ne zgodi vsakemu? Hortenzij, ki so bile v mladosti zame rože starih bab, saj so jih starejše gospe gojile kot za stavo, imam zdaj poln vrt (okoli 25) in trenutno žalujem, ker letos ne bodo cvetele, saj jih je zamorila huda aprilaska pozeba. Hortenzije so se mi priljubile v Avstraliji, ko sva se z Zorko po vzponu na Hanging Rock v Mount Macedonu sprehodili po čudovitem zasebnem vrtu, odprtem za javnost. Tam so, med ostalimi dih jemajočimi zasaditvami, pod dolgo vrsto dreves rasle košate hortenzije, ena ob drugi kot živa meja. Krošnje dreves in njihova debela, potopljena v žareče morje ogromnih pisanih cvetov, so se mi zasidrili v spomin, in ko je bilo treba v Semiču na enem koncu zastreti pogled k sosedom, sem na mejo posadila sadno drevje in vmes hortenzije. Po desetih letih je učinek skoraj takšen, kot me je pretresel v Mount Macedonu, in hortenzije so postale nekakšen *lajtmotiv* semiškega vrta.

Zadnjič sem pisala o življenju stvari, pa ravno takšno spominjanje kot predmeti sprožijo tudi rastline. Vsako jutro se, še preden spijem kavo, sprehodim

majhen košček z nekega groba in se drug drugemu zarotniško nasmehnila, češ, saj veva, da ne bi smela. Narcise, zaradi katerih spomladi tisti košček brega, ki ga naseljujejo, imenujem kar semiška Golica, so nakopane z vseh vetrov. Lahko bi takole naštevala in pripovedovala v nedogled, a prepričana sem, da imate vsi, ki ljubite naravo in rastline, zalogo podobnih zgodb. Mogoče vas je bilo treba le spomniti nanje.

V nedeljo sta naju z Branetom v Semiču obiskala prijatelja Alenka in Sašo. Vsi štirje smo »cepljenci«, pa smo izkoristili privilegij in šli skupaj s psi na Ponikve pod Mirno goro, mojo najljubšo jaso sredi kočevskih gozdov. Kličem jo najlepša jasa na svetu in peljem tja vsakega, ki mi kaj pomeni. Tudi nekaj avstralskih Slovencev sem že sprehodila po

njej. En tak mir je tam, neka posebna energija, ko se pred tabo odpre travnata neskončnost. Pred petsto ali več leti so jo izkrčili Kočevarji, nemški naseljenci v teh krajih, in na obrobju je stala vas, o kateri danes pričajo samo še zaraščene kamnite ruševine. Pa ostanki parne žage, dva jezerca, v katera je nekdo izpustil zlate ribice, in kamnit vodnjak z globoko brazdo, ki jo je skozi leta vdolbla vrv, ko so prebivalci z vedri hodili po vodo. Vedno me očara misel, koliko rok in koliko potegov je bilo treba, da so »vklesali« ta kamniti zapis. Pa reče Sašo, ko jo mahamo po mladi, še svetlozelene travi, čisto sami na vsem svetu, tako se nam zdi: »Daj, no, Alenka, povej nam *Kravo v trgovini*.« Pa je tam, sredi prelestne divjine, prijateljica zrecitirala pesem Mateja Bora, ki je nisem še nikoli slišala, a je kar padla v naš trenutek in trenutno občutenje sveta.

Pride krava v trgovino, založeno res obilo, bulji v porcelan, zlatnino, milo, ure, torbe, svilo, v dolgem repu z repom maha, dokler prodajalka plaha le ne vpraša čudno kravo: »Krava, prosim, kaj želijo? Kar želijo, to dobijo. Torej kaj želijo?« »Travo.« »Ampak, milostljiva krava, tu se ne prodaja trava.« »Čudno, česa ne poveste! Kaj pa torej tukaj jeste?« »Žemlje, sir, meso, med, juhe ... « »Bogme, jeste kakor muhe.« Pa se krava je obrnila in se nikdar več vrnila. »No, kako je?« vol jo vpraša. »Nič ni v mestu, slaba paša.«

Koliko grenke resnice v eni zabavni otroški pesmici! In me je obšlo, kako srečna sem pravzaprav, da imam možnost v teh časih živeti na podeželju, kjer okrog mene raste travica.

Slovenian Mission Adelaide

P. DAVID ŠRUMPF OFM
47 Young Avenue
West Hindmarsh SA 5007
Poštni naslov:
PO Box 156
WELLAND SA 5007
Mobitel – p. David: 0497 097 783
Telefon v Melbournu:
03 9853 7787; E-mail:
slomission.adelaide@gmail.com

Ko pišem poročila za *Misli*, sem včasih kar malo v zadregi. Zavedam se, da sem nekaj zelo podobnega pisal že lani. Celo fotografije so podobne kot lani, morda je na njih le nekaj drugih obrazov. Mislil sem, da letos ne bo tako, saj smo lani praznike obhajali »zasebno v družinskem krogu«. A je tudi moj predlanski zapis verjetno precej podoben. Bogu hvala, da smo se letos lahko zbirali v naši cerkvi k skupnim bogoslužjem. Ker je cerkev dovolj velika, nam niti na število prisotnih ni bilo treba paziti. Na vpisovanje navzočnosti pri vratih smo se pa že navadili, nekateri se prijavijo tudi preko kode QR.

Veliki teden in velikonočno praznovanje smo pričeli s **cvetno nedeljo**. Po oljne vejice nam ni bilo treba daleč. Blagoslovili smo jih za cerkvijo, prebrali evangelij o Jezusovem slovesnem vходу v Jeruzalem in v procesiji odšli v cerkev. Pri maši cvetne nedelje prisluhnemo »pasijonu«, poročilu o Kristusovem trpljenju

in smrti. Hvala Rosemary, Silvani in Ivanu, da smo ga lahko brali v vlogah.

Tudi bogoslužja na **veliki četrtek**, **veliki petek** in na **veliko soboto** so potekala kot običajno. Še najbolj obiskani so obredi Kristusovega trpljenja na veliki petek, saj so popoldne in se torej ni treba voziti v temi. Sicer pa se poznajo leta, ki jih člani naše skupnosti nosite na ramenih, in je število udeležencev temu primerno. To se pozna tudi ob nedeljah – in tudi na pevske koru. Še pred dvema ali tremi leti je bilo na koru ponavadi deset pevk in pevcev; našo zadnjo nedeljo sta bili samo Ana in Marija, ki sta se zato preselili v prvo klop, da bi s svojim petjem bolj »potegnili« za sabo tudi druge.

V letošnjem postnem času nismo sodelovali v akciji Project Compassion, ker nam niso poslali hranilnikov. Tako smo darove namenili kristjanom v Sveti deželi. Zbrali smo 652,20 dolarjev. Bog povrni! **Hvala za te, pa tudi**

Slovenian Mission Melbourne

p. Simon Peter Berlec OFM: 0455 444 912
 p. David Šrumpf OFM: 0497 097 783
 Sts. CYRIL and METHODIUS
 SLOVENIAN MISSION

Baraga House, 19 A'Beckett Street
 PO Box 197, KEW VIC 3101
 Tel.: (03) 9853 7787
 E-mail: slomission.melbourne@gmail.com

Smo v mesecu maju, ki ga poznamo tudi pod imenom »šmarnični« mesec. V Sloveniji razveseljujejo rožice, nežno-bele šmarnice. In ta mesec je z mislijo in priprošnjo posvečen Mariji. Tudi pri

nas v Avstraliji jo častimo s petimi litanijami.

Za nami so velikonočni prazniki. Da so bili res lepi, gre zahvala tudi Vam, ki ste na svoj način sodelo-

vali in po svojih močeh pripevali svoj delež, da je bila praznična pahljača bolj pisana. N e m o g o č e je sodelavce naštetih po imenih, ker bi lahko komu

storil krivico, zato naj velja moja zahvala vsem in vsakomur: Bog povrni. Hvala tudi za vsa voščila, dobre želje in vaše darove. Skupaj gremo naprej kot bratje in sestre.

Maša na SD Jadran

V nedeljo, 21. marca, smo se ob 12.30 zbrali na Slovenskem društvu Jadran in tam darovali sv. mašo v čast sv. Jožefu. Zbralo se nas je kar lepo število. Na cvetno soboto dopoldne je sedem gospa izdelovalo butarice, ki so na

Romanje v Ta Pinu

Ob 10. uri bo slovesna maša, pri kateri bomo obnovili posvetitev slovenskega naroda Materi Božji.

ZAHVALA

Iskrena hvala Simonu Grilju za umetelno postavitve letošnjega božjega groba v Lurški votlini.

ODŠLI SO

SILVA JENKO, roj. SEDMAK, je umrla 2. aprila 2021 v Dingley Villagu. Rojena je bila 12. maja 1935 v Zagorju pri Pivki. Od nje so se poslovili v petek, 9. aprila 2021, ob 11. uri, v cerkvi St Mark's Catholic Church v Dingleyju. Pokopali smo jo isti dan na pokopališču Springvale Botanical Cemetery.

Sočutje hčerkama Yolandi in Annette, vnukom Robertu, Michaelu, Angie, Talii, Meecah in Bailey, pravnukoma Evie in Antonu ter sestri Ivanka Kolačko v Avstraliji. V Sloveniji pa bratu Rafku Sedmaku in sestrama Milki Penko in Rozi Bascha.

ANNA VRISK, roj. VOGRINEC, je umrla v soboto, 24. aprila 2021, na svojem domu v Clarindi. Rojena je bila 27. aprila 1932 v Varaždinu na Hrvaškem. Otroška leta je preživljala zelo skromno. V šolo je na primer poleti in pozimi hodila bosa. Oče ji je kmalu umrl za tuberkulozo. Sanjala je, da bi postala šivilja, toda mati je njo in sestro potrebovala za oranje njiv. Anna je čutila, da to ni zanjo, zato se je, ko je bila stara 15 let, nekega dne odpeljala v Celje in se zaposlila kot tkalka v tekstilni tovarni. Tam je delala deset let, živela pa v Šempetru pri Celju. Ljudje, pri katerih je živela, so imeli sorodnika na Dunaju, sponzorirali so jo, da je lahko zakonito odšla čez mejo in pridobila vizo. Prenočišče je dobila v

sestra in je to delo opravljala samo v Sloveniji. V Melbourneu je delala v domu za ostarele. Od nje so se poslovili v petek, 7. maja 2021, v St Francis Xavier Church, Montmorency. Pokopali so jo isti dan na pokopališču v Kangaroo Groundu.

Sočutje sinu Ediju, hčerkam Mariji, Jani in Viki ter pravnukom Samantha, Simonu, Matjažu, Damijanu, Jasonu, Vanessi in Jessici. Prav tako tudi sestri Anici Lešnjak v Melbourneu ter bratoma Rudiju in Stanetu v Sloveniji.

FRANK ZLATKO TOMAŽIČ je umrl v ponedeljek, 3. maja 2021, v Austin Hospitalu v Heidelbergu. Rodil se je 20. aprila 1961 v Melbourneu, leto potem, ko sta njegova starša Frank in Ivanka prišla iz Evrope v Avstralijo. Svoja otroška leta je preživel v Glenroyu. V Gowrie Parku je obiskoval osnovno šolo. Družina se je nato preselila v Greensborough. Šolanje je nadaljeval v Montmorencyju in se kot srednješolec priučil za izdelovalca kotlov. Bil je zelo nadarjen in edinstven delavec. Vajeništvo je opravljal v Port Melbourne kot kotlar in kasneje pridobil certifikat za visoko standardno varjenje s kakovostjo rentgenskih žarkov. Več kot 20 let je delal v podjetju Inver Engineering. Rad je igral nogomet, poleti kriket in tudi balinanje mu ni bilo tuje. Lahko bi rekli, da je imel šport v krvi. Pri dvajsetih je spoznal Cheryl, ki je bila takrat stara 17 let. Po nekaj letih sta se 14. maja 1988 poročila. Dva tedna pred poroko je Cheryl izvedela, da ima raka, zaradi katerega je le 18 mesecev po njuni poroki umrla, stara samo 25 let. Frank ni nikoli našel druge ženske, s katero bi zaživel novo življenje. Lahko bi rekli, da se je Frankovo življenje z njeno smrtjo

ustavilo. Izziv je našel v delu. Nanj je bil ponosen vsak delodajalec. Zelo težko je delal z ljudmi, ki niso imeli radi dela ali niso bili tako učinkoviti kot on. Nikoli ni bil bolan in bil je vedno na voljo. Živel je preprosto življenje in po ženini smrti ni hodil na počitnice. Njegova najljubša pijača je bilo pivo Victoria. Pri komaj 60 letih ga je zadela tako močna možganska kap, da mu zdravniki niso mogli več pomagati.

Od njega smo se poslovili s sv. mašo v sredo, 12. maja 2021, ob 10. uri, v naši cerkvi v Kewju. Po maši so ga odpeljali na upepelitev v Fawkner Crematorium. Sočutje mami Ivanki, očetu Franku ter bratoma Robertu in Petru.

Romana Žetko je uredništvu sporočila: **HENRIK JERŠIČ** je umrl 16. aprila 2021 v bolnišnici Sunshine Hospital. Rojen je bil 24. februarja 1939 v Celju. Od njega smo se poslovili s sv. mašo 23. aprila 2021 v domači cerkvi v St Christopherju, Airport West. Pokopan je bil v Altona Memorial Parku. Henrik zapušča ženo Mario, hčerko Tanjo z družino in številne sorodnike v Sloveniji.

Anna Šutej je uredništvu sporočila: **ZVONKO ŠUTEJ** je umrl 26. marca 2021 v bolnišnici v Geelongu. Rodil se je 10. februarja 1932 v kraju Plemenitaš na slovensko-hrvaški meji. Leta 1957 je odšel v Avstrijo, od tam pa v Avstralijo. Leta 1959 je prispel v Bonegillo. S pomočjo bratranca Nika Kureta je dobil delo v Geelongu, kjer je ostal vse do upokojitve. Leta 1961 se je poročil z Anno, roj. Butala, s katero sta imela štiri otroke. Razveseljevalo ga je osem vnukov. Pogrebna maša je bila 1. aprila 2021 ob 12. uri v cerkvi St Mary v Geelongu, pred mašo je bil rožni venec. Bil je član slovenskega kluba v Geelongu.

Anita Pleško – stoletnica

Bilo je oblačno sredino popoldne, ko sem jeklenega konjička parkiral pred hišo, ki stoji na 22 Elphin Grove v Hawthornu. Pozvonim prvič, pozvonim drugič. Nič. Skleпам, da so zvoncu opešale baterije. Še dobro, da tehnika omogoča klic na mobilni telefon. Pokličem Anitino hčerko Magdo Pišotek. Oglasi se prijazen glas. Razložim, da zvonim in čakam pred vrati. Res so bile krive izrabljene baterije. Magda odpre vrata, poleg nje stoji njena mama Anita Pleško, kot ponavadi z nasmehom na obrazu. Topel sprejem, nekaj prvih fotografij, in že sedimo za mizo, na kateri je polno dobrot. Kmalu se zatopimo v prijeten pogovor o življenju stoletnice.

Anita Pleško (njen dekliški priimek je bil Mally) se je rodila 6. maja 1921 na Črešnjevcu pri Slovenski Bistrici. Očetu Francu in mami Marjani, rojeni Dajnko, se je v zakonu rodilo šest otrok. Anita je odraščala s sestrami Sonjo, Valerijo in Marjo ter bratoma Stanetom in Julijem. Starša sta bila do otrok ljubeča, obenem pa stroga in zahtevna. Družina se je veliko selila iz kraja v kraj, ker je imel oče pač tako službo. Zaposlen je bil namreč kot telegrafist na državnih železniških postajah.

Svojo šolsko pot je začela v Mariboru in nadaljevala v Vojniku. Zelo rada si je nabirala novo znanje in se

Anitina starša
Marjana in Franc Mally

pridno učila. Pogosto je sanjala, da bo postala učiteljica. Rada se je urila v gimnastiki. Imela je prilžnost, da se udeleži

gimnastičnega tekmovanja v Ameriki. Žal njena družina tega finančno ni zmogla in je ostala doma. Učitelji so bili navdušeni nad njeno sposobnostjo in prilagodljivostjo. Mama Marjana je bila šivilja in Anita jo je rada opazovala pri njenih spretnostih, ki se jih je tudi naučila, in so ji v življenju prišle zelo prav. Kot mlado dekle je bila zaposlena na državnih železnicah. Prodajala je vozovnice in tudi pisarniško delo ji je bilo domače. Ko je izbruhnila vojna, je družina prestajala težke čase.

Po službi se je nekoč odpravila na krajše potovanje z vlakom, kjer je srečala mladega

Anita

Leto 1982, zadnja vrsta od leve: Damian, Maks, sin Tony, Julie, srednja vrsta od leve: hčerka Magda, Anita, Brendan, spodaj od leve: Natasha, Shelly, Narelle in Marie

jezik, drugačno okolje, prehrana in kultura. Po nekajmesečnem bivanju v Bonegilli se je družina preselila v Melbourne in se nastanila v Hawthornu. Anita je delala v tovarni, kjer so izdelovali rože iz plastike. Leta 1962 sta z možem Tonetom kupila hišo, v kateri živi še danes. Življenje je postalo bolj urejeno. Mož Tone je začel z lastno prevozniško dejavnostjo, Anita mu je pomagala pri pisarniškem delu.

Podjetje se je imenovalo Triglav Interstate Haulage. Imelo je pet kamionov. Anita je veliko tudi šivala za svojo družino in prijatelje. Njene čudovite obleke in drugi ročni izdelki (vezenje) so nepozabni.

Najtežja preizkušnja v življenju je bila zanjo prometna nesreča moža Toneta, 14. oktobra 1973, ki se je končala z njegovim prehitrim odhodom v večnost. Za vso družino je bilo to zelo žalostno obdobje. Kot mlada vdova je sama pogumno skrbela za vse. »Rekla sem, ljubi Bog, pomagaj! Sama ne zmorem,« pripoveduje Anita. »Vsak dan sem molila rožni venec. In to delam še danes. Moja velika prijateljca sta Jezus in Marija.« Tako je z zaupanjem v Božjo pomoč živela naprej.

Hčerka Magda se je poročila z Maxom Pišotkom in imata tri otroke: Damiana, Natasho in Marie. Sin Tony se je poročil z Julie in tudi onadva imata tri otroke: Narelle, Shelley in Brendana. Anita ima torej šest vnukov in šest pravnukov. To so: Alex, Mia, Sienna, Isabelle, Xavier in Max, sedmi pa se bo rodil junija.

Ko ob koncu najinega pogovora Anito povprašam za recept za dolgo življenje, dobim tale nasvet: »Bodi odkrit in pošten, zagovarjaj resnico in beži od laži!«

Popoldne je kar prehitro minilo. Ob kavici in sladkarijah smo zaključili naše prijetno druženje.

Draga stoletnica in moja soplesalka Anita. Na Vas kličem Božjega blagoslova in vam želim Marijinega varstva na vaši nadaljnji poti. Vaša zvesta prijateljca pa naj še naprej ostaneta Jezus in Marija.

p. Simon Peter Berlec

BILO JE NEKOČ ...

izpod vašega peresa

Moj odhod iz rojstnega doma

Lucija Srnec

Rodila sem se 5. decembra 1932 v vasi Sestrže pri Ptujski Gori. Takoj po drugi svetovni vojni sem odšla v gimnazijo. Takratna država Jugoslavija je vabila in dala možnost, da si mladi rod uredi boljše življenje.

Lucija, marec 2012

Leta 1945 sem stopila v dijaški dom in se tam usposabljala za lepše življenje. V šoli je bilo zelo težko, saj večinoma nismo prav znali ne nemškega in ne slovenskega jezika. Vse je šlo zelo počasi. Po končani gimnaziji sem se s pomočjo staršev in države odločila za učiteljski poklic, saj je država takrat učitelje najbolj potrebovala in nas je podpirala. Po šestih letih študija se mi je odprl svet. Dobila sem dekret ter odpotovala na Primorsko, kamor sem bila nastavljena. Tam sem spoznala Edija.

Edi je pred poroko hotel čez mejo za boljšim zaslužkom. (Takrat sem poučevala na Štajerskem.) Ni mu uspelo. Vso skupino so ujeli in odpeljali v zapor v Ilirsko Bistrico. Edi je dobil sedem let, ker je bil organizator. Presedel je štiri leta v Kočevskem rogu. Po vrnitvi me je takoj poiskal in januarja leta 1954 sva se v Mariboru poročila. Mož ni imel dela, bil je brez državljanskih pravic. S pomočjo prijatelja je dobil službo v Kopru, v hotelu Triglav. Nabavljal je vino po koprskem in izolskem okolišu. Zaprošila sem za premestitev v Koper. Ker so bile ravno polletne šolske počitnice (januar), mi želje niso izpolnili. Ostala sem na Štajerskem do julija, nato pa dobila dekret za Koper, za pet kilometrov oddaljeno vas Čežarje. V Kopru sem rodila hčerko Lili. Stanovali smo v šolski stavbi nad mojo učilnico. Tam sva bila dva učitelja in poučevala ves dan, le ob četrtkih sva imela prosto.

Koper je bil takrat še »cona B«. Vsak Koprčan je imel tedensko dovoljenje za obisk Trsta. Vsak teden sva tam obiskovala moževo teto in strica. Leta 1955 sta se združila koprski in ilirskobistriški okraj in vse moževe papirje so poslali v

Spet je prišel v Bonegillo p. Bazilij in mi povedal, da nam bo morda v kratkem priskrbel stanovanje v Melbourne, delo pa si morava sama poiskati. Zahvalila sem se in povedala, da je mož že odšel s prijatelji in dobil delo, čez dva dni bom šla za njim. Pater je bil vesel in je rekel, naj pomislimo, da bi še komu pomagali.

V Beecworthu se je rodila druga hčerka Eda. Stanovali smo pri zelo prijazni družini v majhnem bungalovu. Gospodarji so nam nudili domačo zelenjavo in mleko. Čez leto in pol smo odšli v Melbourne, kjer sva z možem delala v tovarni štedilnikov – on dopoldne, jaz popoldne.

Čez nekaj časa smo se zaradi boljšega zaslužka preselili v Myrtleford. Rodil se nama je tretji otrok, sin Igor. Delala sem pri kmetih, vezala zeleni tobak in tudi suhega. Čez dve leti se nama je rodil četrti otrok, sin Branko. Mož je delal na kmetiji. Trije prijatelji so podpisali pogodbo za najem tobačne farme v Buffalo Creeku. Delali smo tudi ponoči in prebirali tobak, ki pa ni dobro uspeval. Naslednje leto smo podpisali pogodbo za najem tobačne farme družine iz Eurobina, kjer smo že prej pomagali. Spominjam se njihovega sina, ki je bil vsak dan z nami in se je igral z Edo, s katero sta bila enako stara. Z nami je tudi jedel kranjske klobase, ki so res lepo dišale. Ko je prišel domov, ga je mama vprašala, kaj neki je jedel, da tako smrdi. Prosil jo je, naj tudi ona kupi take klobase, ker so zelo dobre.

Naš tobak iz Buffalo Creeka se je mož odpeljal prodajat v Melbourne. S seboj je hotel vzeti enega od otrok, pa mu nisem dovolila, saj bi mu lahko v avtu nagajal. Tobak se je prodajal slabše, kot smo mislili. Odpravil se je domov. V kraju Kal-Kallo, 20 milj iz Melbourne, se je ustavil v restavraciji na kavi. Ko je zavil nazaj na cesto, ga je zadel polpriklopnik, na katerem je bilo naloženih 40 krav, in čisto zmečkal njegov avto. Oba voznika sta bila takoj mrtva. Bil je petek zvečer in čakala sem na vrnitev moža. Ob polnoči sem zaslišala avto. Prepričana sem bila, da je mož, in odprla vrata. Pred mano je stal možki in me vprašal, kje je moj mož. Rekla sem, da ga pričakujem nocoj ali drugo jutro, ker je šel prodajat tobak. Možki je hodil iz sobe v sobo ter videl štiri otroke. Poslovil se je. Čez eno uro se

Avtomobilska nesreča leta 1964

je vrnil (bil je miličnik) ter spet vprašal za moža. Jezno sem mu odgovorila, da ga še ni. Nato je rekel, naj oprostim, da je mož imel avtomobilsko nesrečo. Vprašala sem: »Je živ ali mrtev?« Odgovoril mi je: »Mrtev je.« Padla sem v nezavest. Ko sem spet prišla k sebi, je bila okoli mene skupina ljudi in

Leta 1992

pa za nama. Na srečo smo se rešili, da nismo živi zgoreli. Starša sta morala prodati vinograd in gozd, da smo si lahko v bližnjem hlevu naredili majhno stanovanje. Pred tem nam je sosed Lojze ponudil sobo, v kateri smo nekaj časa bivali. V tej hiši so imeli partizani štab in radijsko postajo, tako da smo bili obveščeni o vsem, kaj se dogaja po svetu. Ni bilo elektrike, v bunkerju so imeli generator v obliki kolesa. Obljubili so nam, da nam bodo poklonili UKV radio, če

zmagajo. Tako je tudi bilo. Pa to še ni bilo vse; brez stroškov smo drugi v vasi v hišo dobili tudi elektriko.

Leta 1942 sem hodil v osnovno šolo. Okoli dvanajste ure reče učiteljica: "Vojna je, vrnite se domov kakor veste in znate." Jaz sem šel po bližnjici skozi gozd. Po nekaj minutah teka me je nenadoma zapeklo levo uho. Prijel sem se za uho in ugotovil, da je krvavo. Skozenj je švignila krogla.

Spomladi leta 1943 smo bili v sosedovem vinogradu. Začele so padati topovske granate. Starejši možakarji so rekli, da moramo bežati. In smo res. Bili smo že pri vznožju vinograda. Eden od moških se je spomnil, da je pozabil suknjič. »Martin, ti si najmlajši. Prosim, pojdi ga iskat,« mi je rekel. Nisem se obotavljal, takoj sem stekel ponj. Našel sem ga obešenega na veji. Tekel sem nazaj, da jih dohitim. Med tekom sem zaslišal topovsko granato, ki je padla pred mano. Ko je granata eksplodirala, sem v zrak poletel tudi sam. Zaskrbelo me je, kam bom padel. Nezavesten sem pristal na hrastovi veji. Ko sem se spet zavedel, sem ugotovil, da nisem poškodovan, vendar nisem nič slišal. Bil sem gluha in ostal gluha 17 let, od 1943 do 1960. Sluh se mi je povrnil, ko sem bil v Avstriji.

Nekje novembra 1960 sem v Avstriji, v tovarni cinka, kjer sem delal, doživel hudo nesrečo. Eden od sodelavcev je železno cev, v kateri je bilo malo vode in je bila na enem koncu blokirana, položil v stopljen, vroč (460 stopinj) cink. Nastala je močna eksplozija in vreli cink je poškropil tudi mene. Z rešilcem so me odpeljali v bolnišnico na Dunaj. Tam so mi povedali slabo novico, da ne bom nikoli več videl. Rekel sem si, da to ne more biti res. Dali so mi neko tubo, ki se je imenovala »zlata žauba«. Hvala Bogu, pomagala je. Še danes vidim.

Prišel je čas, da zapustim Evropo. Načrtovano je bilo, da 2. marca 1961 po nas prileti letalo v Salzburg. Pa to ni bilo mogoče, ker je bila megla. Z avtobusom so nas peljali v München in še istega dne smo se vkrcali na letalo znamke Boac. To je bilo vojaško letalo predelano v potniškega; imelo je štiri motorje s propelerji.

PRAZNOVANJE 30-LETNICE SLOVENSKE SAMOSTOJNOSTI V MELBOURNU

Svet slovenskih organizacij Victorie načrtuje, kako bi v petek, 25. junija 2021, najprimerneje zabeležili in praznovali 30-letnico slovenske samostojnosti. Temu bodo sledila še praznovanja posameznih društev čez vikend. V ta namen smo ustanovili pododbor, ki se je že nekajkrat sestel v slovenskem verskem središču v Kewju in pripravlja program. Sestavljajo ga: predsednica SSO Vic Aust Inc. Frances Urbas Johnson, Paul Bevc, Julija Čampelj, Lenti Lenko, Katarina van der Linden in Anica Markič.

Predvidevamo, da se s kratkim kulturnim programom zberemo ob 12. uri na slovesnosti dviga slovenske zastave na trgu Federation Square. Zaželeno je, da se na tem javnem prostoru sredi Melbourne zberemo v čim večjem številu in s tem pokažemo, kako ponosni smo na svojo rodno domovino. Obenem pa nikakor ne smemo zanemariti ali celo prezreti naše nove domovine Avstralije, ki nam nudi svobodo in dopušča, da javno izkazujemo ljubezen do matične domovine Slovenije, ter je bila prva prekmorska država, ki je 16. januarja 1992 priznala Slovenijo kot samostojno državo. Na to smo avstralski Slovenci, privilegirani otroci dveh domovin, zelo ponosni.

Pridružite se nam, če je le mogoče, in upajmo, da nam bo ta dan tudi vreme naklonjeno. Posebno zaželeni so narodne noše. Na proslavi bosta navzoča slovenski veleposlanik, gospod Jurij Rifelj, in voditelj Slovenskega misijona Melbourne, pater Simon Peter Berlec. Pred tem se bomo ob 10. uri zbrali pri sv. maši v naši cerkvi sv. bratov Cirila in Metoda v Kewju, od koder se bomo nato z avtobusom ali osebnimi avtomobili odpeljali v center mesta. Po končanem uradnem programu se bomo vrnili v Kew, se tam malo okrepčali in sproščeno obujali spomine. V dvorani si boste lahko ogledali arhiv, ki priča o dogodkih izpred tridesetih let; ta bo razstavljen ves mesec junij.

Ko se ozrem nazaj, se mi zdi neverjetno, kako hitro je minilo trideset let od tistega usodnega zgodovinskega dne za Slovence in Slovenijo, o katerem so naši predniki le sanjali. V tem času je Slovenija doživela veliko uspehov doma in po svetu; pa tudi razočaranj. Med pomembnejše dosežke upravičeno štejemo uvrstitev v članstvo združenih narodov, zveze Nato ter monetarne unije. Potem je Slovenija kot svojo denarno valuto sprejela evro in leta 2008 uspešno predsedovala Evropski uniji. Uspešni smo v športu, če omenim le

IZ KRALJIČINE DEŽELE – QUEENSLAND

Mirko Cuderman

Patru Darku je po 15 mesecih vendarle uspelo, da nas je obiskal prvo nedeljo v maju. Zaradi virusa smo doživeli nekaj neprijetnosti. Pater Darko je moral na pot v Brisbane ob štirih zjutraj. Na letališču me je čakal že eno uro, ker so njegov polet prestavili na zgodnejšo uro. V dvorani Rotary Club Ashmore se nas je zbralo veliko, kar 36. Pater nam je govoril o svetem Jožefu, ki nam ga je papež postavil za zgled. Po maši smo se odpravili na kosilo v bližnji lokal, da proslavimo materinski dan, ki smo ga ob tej priložnosti prestavili za eno nedeljo.

Ob 30-letnici slovenske samostojnosti bi rad predstavil glavne dogodke, ki so se v obdobju osamosvajanja vpisali v brisbansko slovensko kroniko. Začetek bitke za samostojno Slovenijo v Queenslandu se je začel avgusta 1990

z ustanovitvijo Slovenskega narodnega sveta Queensland. Takrat sem se z veseljem odzval klicu patra Bazilija in Stanke Gregorič, ki sta me vabila k sodelovanju pri novoustanovljeni Avstralski slovenski konferenci v Sydneyju. Od tam sem se vrnil navdušen nad idejo o samostojnosti našega naroda in tukajšnje rojake takoj poklical na izredni sestanek v dvorani društva Planinka. Tam smo že avgusta 1990 ustanovili odbor SNS Qld: predsednik Jože Vah, tajnik Mirko Cuderman in finančni referent Stanko Heric.

Kot tajnik sem takoj poklical vse tukajšnje ustanove – društvo Planinka, Slovensko radijsko skupino 4EB, balinarsko skupino Planinke in cerkveno pevsko skupino z organistom Stankom Sivcem – in jih pozval, da

verenost Slovenije. Omenjeni podatki iz publikacije *Naša bitka za Slovenijo* so predvsem arhivskega pomena. Dokumentacijo in slike hranim v našem arhivu. Obstaja pa še ena plat bitke za Slovenijo, ki bolj logično prikaže njen uspeh. Pater Bazilij je na praznik Marije Pomočnice, 24. maja, več kot trideset let vztrajno poudarjal potrebo po molitvi za samostojnost Slovenije in njeno rešitev pred komunizmom. Dokaz za to lahko najdemo v starih številkah *Misli*. Takrat mnogi niso upali niti pomisliti, kaj šele verjeti, da bo Slovenija kdaj samostojna. Veliko ljudi pripisuje uspeh samostojne Slovenije ravno molitvi, oziroma molitvam k Bogu po Marijini priprošnji. Molitev je vedno tako ali drugače uspešna. Kdor dvomi, naj pogleda v revijo *Glasnik Kraljice miru*, kjer je vsakokrat objavljenih zelo veliko uslišanj. Vsi rojaki, ki so bili tukaj kakorkoli vključeni v bitko za Slovenijo, so vložili ves svoj trud, čas in napore v nesebični ljubezni do svojega naroda, za svobodo in dobrobit Slovenije. Nihče ni pričakoval koristi ali zahvale. Ko smo šli na protest, nismo vzeli fotoaparatorov, da bi se lahko hvalili s fotografijami (slikali so nas drugi), ker je bil naš edini cilj rešitev rodne domovine. Upamo in želimo, da si bo Slovenija kmalu opomogla od virusa in da bo vlada Janeza Janše uspešno nadaljevala z delom v skrbi za slovenski narod.

Z vabila ob 30-letnici slovesnosti v naši Kraljičini deželi, ki ga je razposlala gospa Nevenka Clarke, povzemam glavne podatke:

You are warmly invited to join us in the celebration of the 30th anniversary of Slovenian independence. 30 years ago, the century-old dreams of many

Slovenians came true. Slovenia became an independent nation and achieved statehood by the declaration of independence on the 25th June 1991. This year we celebrate the 30th anniversary of Slovenian independence. You, your family and friends are cordially invited to the celebration of this special anniversary. The gala lunch will be accompanied by a program of festivities. Join us!

WHERE: Victoria Park Golf Complex, 309 Herston Rd, Herston Qld 4006

WHEN: Sunday, 27 June 2021, 12 noon–3 pm

COST: \$35 per adult, \$10 per child up to and including 12 years old (EARLY BIRD PRICE if paid until 31 May 2021)

OBVESTILO VELEPOSLANIŠTVA REPUBLIKE SLOVENIJE V CANBERRI

Vlada Republike Slovenije je sprejela odstop gospe Nevenke Golc-Clarke iz osebnih razlogov in jo razrešila s položaja častne konzulke Republike Slovenije za Queensland.

Veleposlaništvo Republike Slovenije je bilo zelo zadovoljno z delom gospe Golc-Clarke kot častne konzulke Republike Slovenije in je izjemno hvaležno za njen neprecenljivi prispevek od januarja 2015. Ves čas je izkazovala visoko stopnjo integritete, predanosti in profesionalnosti pri izvajanju konzularnih nalog. Veleposlaništvo bo ohranilo tesne stike z gospo Golc-Clarke, saj vemo, da bo tudi zasebno še naprej promovirala sodelovanje z Republiko Slovenijo.

FRTALJA Z DIVJIMI ŠPARGLJI

Za pripravo potrebujemo:

2 jajci	2 žlici moke	1/2 dl mleka
120 gramov divjih špargljev	1 majhno čebulo	žlico oljčnega olja
sol in poper (po okusu)		

Postopek priprave:

Oprane šparglje narežemo ali natrgamo na manjše koščke, ki naj bodo dolgi približno 3 centimetre. V posodo ubijemo jajci in ju razžvrkljamo. Dodamo moko in mleko ter vse skupaj dobro stepemo, da dobimo gladko zmes. Čebulo olupimo, sesekljamo in prepražimo na olju. Ko postekleni, v ponev dodamo še šparglje. Vse skupaj solimo in popramo, nato pa pražimo kakšno minuto ali dve, da se šparglji zmehčajo. Prelijemo z jajčno maso in na zmernem ognju pečemo približno dve minuti. Ko vidimo, da je frtalja na spodnji strani že lepo zakrknila, jo s pomočjo krožnika ali pokrovke obrnemo in popečemo še na drugi strani. Čas peke je odvisen od debeline frtalje (od 2 do 5 minut na stran, če je zelo debela, tudi več).

FRTALJA Z RADIČEM

Malce manj znana, toda nič manj okusna, je frtalja z radičem. Poznamo več vrst radiča, največkrat ga ločimo po barvi (zelen in rdeč). V primorski kuhinji pogosto uporabljajo tudi divji radič ali cikorijo.

Za pripravo potrebujemo:

2 jajci	2 žlici moke	1/2 dl mleka
120 gramov radiča	1 majhno čebulo	1 strok česna
žlico oljčnega olja		
po želji sol in poper		

Postopek priprave:

Radič operemo in narežemo na trakce. Čebulo in česen olupimo ter ločeno sesekljamo. Jajca ubijemo in razžvrkljamo v posodi. Dodamo še moko in mleko

SAMOSTOJNA SLOVENIJA PO TRIDESETIH LETIH

Čas vse prehitro mineva, spomini preživelih pa ostajajo sveži, čeprav je od »slovenske pomladi« minilo že dolgih 30 let. Hladne avstralske zimske dneve je leta 1991 nenadoma obsijalo toplo pomladno sonce iz naše ljubljene, daljne domovine Slovenije – žarek *slovenske pomladi*. Čutili smo, da se končno uresničujejo tisočletne želje in upanje našega zaslužnjene naroda, da samostojna Slovenija lahko postane realnost. Toda le, če bomo Slovenci doma in po svetu združili svoje moči, če bomo dovolj pogumno in zvesto sledili našemu idealnemu cilju.

Uradne dnevne novice po vsem svetu so bile polne mešanih in zaskrbljujočih poročil o zračnem in tankovskem vojaškem napadu JLA na malo uporniško republiko Slovenijo, ki ji je dovolj mačehovstva velike Srbije in se hoče rešiti komunističnega jarma jugoslovanskih oblasti. Občudovali smo mladega novinarja in borca za resnico, ki je javno izpostavil zle načrte SFRJ ter ogrozil svojo osebno varnost, da bi branil slovenski narod, ki mu je pretila popolna utopitev v »balkanskem kotlu« narodov. Janez Janša je postal slovenski narodni heroj in naše veliko upanje, da bo borba za demokratično prenovo domovine in osamosvojitve uspešna. Kot urednica tedenskih slovenskih radijskih oddaj »Slovenski čas« v našem mestu in širši okolici sem redno prejemale uradna obvestila o političnem dogajanju v domovini in bila tesno povezana z drugimi uredniki slovenskih radijskih oddaj širom Avstralije. Rojaki smo si navdušeno podajali zanimive knjige prizadevnih raziskovalcev antične zgodovine našega naroda (Savli, Tomažič, Bor idr.) in se videli ne le kot razlaščene potepuhe iz Prpjatskega jezera po 6. stol., temveč kot ponosno, kulturno, delavno, avtohtono prebivalstvo srednje Evrope, poznano kot Veneti (Wendi, Sclaveni, Eneri, Vindišarji ...). Ta zavest je povzdignila naš narodni ponos, saj smo se podzavestno zavedali, da imamo kot narod popolno pravico do svoje lastne države in demokratičnega samoupravljanja.

Zgroženi smo sledili novicam na televizijskih ekranih in v radijskih poročilih: »Vojni napad JLA na uporniško republiko v sredini Evrope!« Sledile so neprespane noči, telefonski klici avstralskih novinarjev, da bi jim natančneje razložila, kaj se dogaja sredi Evrope, in kje je sploh Republika Slovenija? Sledila so osebna vabila raznih ustanov in šol, kjer sem študentom razlagala podrobnosti o vzroku vojaškega napada na mojo domovino ter jim odgovarjala na številna vprašanja. V cerkvi sem organizirala mašo za domovino, za mirno etnično rojstvo samostojne demokratične Slovenije, brez nadaljnjih žrtev ter norega vojnega razdejanja domovine. Naše navdušenje so kmalu poparile negativne vesti – da OZN, ZDA in mnoge druge države ne odobravajo »odcepitve« Slovenije od Jugoslavije. Finančno so zato celo podprli srbsko vlado. Zato smo morali Slovenci po svetu

Razmišljanja

Cilka Žagar

Narava in politika

Ljudje že od vsega začetka skušamo izboljšati svet. Politiki vedno obljublajo več pravic več ljudem. Vsaka generacija išče, kaj je v družbi nepravilno in nepošteno, in obljublja spremembe. Vsak politik, celo vsak človek, bi rad ustvaril red in mir po svoji zamisli. Revolucionarji se najprej borijo za oblast, potem za mir.

Zakoni in pravila vedenja služijo določeni družbi in določenemu času. Nekateri se pritožujejo, da so biblijska pravila nepravilna in nelogična. To so bila prva napisana pravila za družbeni red in za zdravje ljudi v tistem času. Deset zapovedi je še vedno osnova naše zakonodaje. Tudi lanske zakonodaje niso več v veljavi, ker zadnje čase oblasti vse hitreje menjajo zakone in pravila vedenja. Zadovoljiti hočejo vse skupine in posameznike, ljudje pa smo vznemirjeni, ker je

vedno več novih pravil in zakonov. Kar je veljalo včeraj, je danes pregrešno, sramotno in prepovedano. Ljudje se bojijo, da bodo kaznovani celo za prekrške, ki so jih naredili v preteklosti, ko so veljala drugačna pravila. Hitro menjavamo tudi voditelje, ker eni obljublajo več sprememb kot drugi.

Ženske imamo zdaj veliko več pravic, a obenem tudi več odgovornosti. Delamo dolge ure in napredujemo v službi, pogosto pa pozabljamo na svojo najpomembnejšo vlogo. Vedno manj imamo časa za družino. Ko na starost zapustimo službo, nam ostane samo družina. Če otrokom nismo posvetili časa, ko so bili majhni, ne moremo pričakovati, da bodo imeli v naši starosti čas za nas.

Mogoče so živali srečnejše, ker se ravna po starih naravnih zakonih in se zato nenehno ne sprašujejo, kaj je prav in kaj ni. Sin me je opomnil, naj ne primerjam ljudi z živalmi. Ljudje imamo vendar razum. Zato bi morali vedeti več in izboljšati medsebojna razmerja.

Opazujem, kako vesel je sosed Dominik, ko hrani ptice. Seveda se zavedam, da ptice lahko hrani samo Bog, in da to umetno hranjenje ni priporočljivo. Vsak dan se več golobov udeleži Dominikovega zajtrka. Ponavadi jih je nekaj sto. Opazujem tudi predrzno in nespodobno obnašanje golobjih samcev. Kar naprej plešejo pred

šestdeset let. Nova prijateljstva ne segajo v mojo mladost, ne vedo za moje žalosti in veselja.

Sosed Dominik se kar naprej glasno pogovarja sam s sabo, ker samo on ve, kje je bil in kaj. Rad se spominja ljudi, ki so ga imeli radi, in trenutkov, ko mu je pri delu uspelo.

Sama kot prostovoljka malo delam pri Vinnies in v sosesčini. To mi omogoča stik z življenjem našega mesta. Zdaj vidim, kako pomembna je služba, pa čeprav ni plačana. Hodim tudi v Book Club; v knjižnici se enkrat na teden srečamo tujci – družijo nas samo knjige, ki jih beremo. Izmenjamo si misli. Za nas ne obstaja ne včeraj in ne jutri; narodnost, rasa in veroizpoved niso pomembne. Eden drugemu smo odprta knjiga z vsemi pomanjkljivostmi in predsodki. Čutimo le, da sodimo med bralce knjig, in tako smo delno tudi medsebojno povezani.

Otroci

Ljudje iščemo sebi primerno družbo; ponavadi ljudi približno podobne starosti, zanimanja in sposobnosti. Tudi otroci iščejo svoje vrstnike. V starih časih so imele družine veliko otrok in so se lahko igrali skupaj. Tudi igrač smo imeli vedno dovolj. Kamenčki in palčke, voda in blato so bili gradbeni material in vedno pri roki. Deklice so rade šivale punčke, fantki so delali frače in piščalke. Na paši smo deklice rezljale repo, iz nje naredile krožnike in skodelice in postregle z njimi. Mlin je bil na vsakem bregu, po katerem smo zakotrljali zemljo. Večji kosi so leteli naprej, majhni pa so se ustavili, presejani kot moka, ki smo ji primešali vodo in »pekli« kolače. Takoj ko so nas starši opazili, smo vedeli, da je igre konec, in nas čakajo dolžnosti.

Danes imajo mnoge družine enega otroka, ki je tako prikrajšan za družbo drugih. Starši kupujejo drage igrače, da otroka zamotijo, ko se naveliča gledati televizijo. Večinoma so to elektronske igre, za katere niso potrebni ne telesni napor ne ustvarjalna domišljija ne dialog. Te igre ne vzpodbujajo telesne, umske in čustvene rasti. Večkrat ujamem, ko se ljudje pritožujejo, da so današnji otroci nespoštljivi, zahtevni, nehvaležni, nagajivi in glasni. Otroci so radovedni, igrivi, energični in ustvarjalni, zato je naravno, da iščejo pozornost in pohvalo za svoje uspehe. Hočejo se pokazati.

Zdaj se srečujemo na Facebooku. Hiteti moramo, da nas ne bi drugi prehiteli. V tihih trenutkih se vračamo tja, kjer je čas tekел počasneje in smo ga bolj razkošno posvečali toplim medsebojnim odnosom.

80-84 Brisbane Road
St. John`s Park NSW 2176
Tel: (02) 9426-1000
E-mail: triglavinfo@mountiesgroup.com.au
Piše: Martha Magajna: (02) 9609 6057

Minilo je več kot leto dni, odkar so se zaprla vrata naših klubov in organizacij. Življenje se je z novimi valovi okužb s koronavirusom povsem spremenilo in ljudje so se bolj povezali s svojimi družinami. Ko pa so natančna pravila zdravstvenih strokovnjakov malo olajšala strogo izolacijo, smo se začeli spet zbirati, najprej v majhnih, potem pa tudi v večjih skupinah. Držali smo se pravil, nosili maske, razkuževali roke, merili temperaturo, vzdrževali medsebojno razdaljo in prosili Boga, da nas bi obvaroval hudega. Podpisali smo peticijo s prošnjo, da se odpre naša cerkev, in ustregli so nam – seveda z omejitvami. Kmalu so se odprli tudi klubi in spet smo se v majhnih skupinah srečevali pri kosilu ali večerji v klubu Triglav Mounties. Vse druge dejavnosti so bile še vedno prepovedane, še dolgo smo čakali na šport, loterijo, ples, uporabo otroških igrišč in druge množične aktivnosti, kjer se je lahko zbralo nad 30 ljudi.

BALINARJI TRIGLAVA

Balinarji so bili prvi in najbolj navdušeni za zbiranje v večjem številu. Korona nam je sicer prizanesla, nekaj članov pa smo izgubili zaradi rakavih obolenj. Nekateri so se morali odpovedati športu zaradi revmatizma, še vedno pa nas je dovolj, da skoraj napolnimo balinišča. Če poznate koga, ki bi rad balinal,

mu povejte, da ga bomo veseli, nekaj prostora se vedno najde. Tekmovanja imamo vsako sredo in soboto popoldne, od 12.30 do 5.00 popoldne. Večina ljudi naše starosti je zadovoljnih, da se še lahko gibljejo po balinarskih stezah ali se vsaj srečajo in pogovorijo s prijatelji. Naša balinišča so imenitna in enkrat ali dvakrat na mesec imamo ob petkih zvečer tudi posebne goste.

Skupina mladih balinarjev »Special Olympics Bocce« pride skupaj s starši najprej na večerjo, potem pa nekaj ur posvetijo balinanju. Že večkrat so se udeležili tekmovanj na specialnih olimpijskih igrah v različnih krajih sveta. Zanje je treba spremeniti dimenzije balinarskih stez, za kar poskrbi Lojze Magajna, ki ureja triglavska balinišča.

Balinarska sekcija Triglava vsako leto za Anzac Day pripravi tekmovanje, potem pa se skupaj udeležimo svečanosti v čast padlim borcem.

**Narednik
Gary Brown**

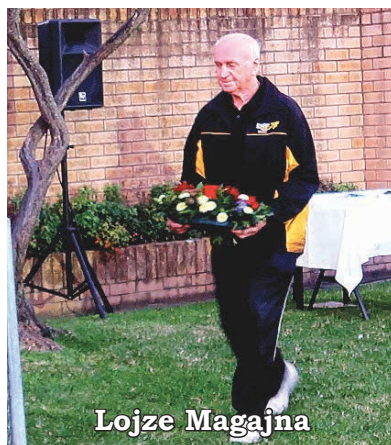
Narednik Gary Brown – Royal Australian Air Force – je z navzočimi delil osebne izkušnje, ki jih je dobil na različnih bojiščih, na katera so bile avstralske čete poklicane kot del svetovnih mirovniških sil.

Potem ko so vsi častni gostje in zastopniki različnih skupnosti, ki so si ustvarili dom v občini Fairfield, izrazili priznanje in hvaležnost vsem padlim in še živečim veteranom naših obrambnih sil, so poklicali posamezne zastopnike naših skupnosti, da so počastili vse padle s polaganjem vencev k spomeniku slovenskega pisatelja Ivana Cankarja, ki domuje poleg slovenske lipe na dvorišču kluba Triglav Mounties.

Alfred Brežnik

Ko so bili venci položeni, je Peter Krobe prečital nesmrtno odo: »*They shall grow not old, as we that are left grow old ... Lest we forget!*« Potem je zadonela trobenta s pesmijo *The last Post*, ob kateri so marsikateremu stopile solze v oči.

Lojze Magajna

Po minuti tišine je trobentač zaigral še budnico (*The Rouse*); nato smo vstali ob zvokih avstralske in slovenske himne, s

katerima se je zaključila spominska svečanost junakom, ki so padli za svobodo in mir na svetu. Takrat je že padel mrak, ali kakor pravi pesem: »*At the going down of the sun and in the morning, we will remember them.*«

**Peter Krobe, predsednik
kluba Triglav**

Vrnili smo se v triglavsko dvorano in sedli k prigrizku ter pogovoru z novimi in starimi prijatelji, s katerimi nas že več desetletij družijo ta ganljiva svečanost in spomin na padle vseh narodov sveta.

ŽIVALSKÉ ZGODE IN NEZGODE

Katarina Mahnič

Zgodbi, ki sem ju izbrala za danes, sta tematsko zelo aktualni, čeprav sta obe že lep čas samo še spomin. Množičnih cepljenj, kakršna so bila včasih namenjena psom proti steklini, se danes udeležujemo ljudje proti covidu-19. Tudi nas je injekcije malo strah. V Indiji pa trenutno zaradi te bolezni padajo črni rekordi. Bogve kaj šele se v teh hudih dneh tam dogaja z živalmi, ki so bile že prej hudo bolne in zapostavljene. Še tako imenovane svete krave so se po ulicah Kalkute več ali manj prehranjevale z brskanjem po odpadkih.

Cepljenje psov nekoč in danes

Bili so časi, takole pred štiridesetimi leti, ko so me na vasi, če so me srečali s psom na sprehodu, spraševali: »Punca, a je danes cepljenje?« Lastniki psov čuvajev, ki so samevali na verigah pri hlevih, skednjih ali na dvoriščih, so svojega psa pripeli na povodec pač samo enkrat na leto – ko je bilo obvezno cepljenje proti steklini.

To je bil res tak poseben spomladanski obred. Takoj, ko je približno skopnel sneg, so se po vsej deželi, na vaških lipah in gasilskih domovih, na gostilnah, zadrugah in oglasnih tablah v trgovinah, na podeželju in v mestih, pojavili plakati: CEPLJENJE PSOV PROTI STEKLINI, z datumom in krajem dogodka. Ker se je v vsakem okolišu cepilo vedno na istem mestu, so psi nezmotljivo vedeli, kaj jih čaka. Naš

pes Možakar se je začel tresti takoj, ko sva na poti proti gasilnemu domu srečala kakšnega sotrpina, na vse kriplje je vlekel drugam in za vsak primer zatulil, še preden je dobil injekcijo. Vsako leto je za svoje muke dobil trikotno plehnato značko, ki jo je nosil na ovratnici, dokler ni bila čisto zlizana, potem pa sem si jo, kot medaljo za posebne zasluge, sama obesila okrog vratu k številnim vrvicam in obeskom – takrat smo se pač trudili biti hipiji.

Zadnjih dvajset let sem hodila cepit pse proti steklini s prijateljico Nives, ki je veterinarica na idrijsko-cerkljanskem koncu. S tem sem si potešila neizpolnjeno željo po tem poklicu. Tako lepo je bilo s terencem, polnim igel, stekleničk in tablet, križariti po razgibanem hribovju, kjer te je na vsake toliko pričakal lajež vznemirjenih psov in modrovanje njihovih gospodarjev. Pokrov terenskega vozila

ameriški par, Jim in Erika Myer, v njem je okoli 40 zaposlenih in prostovoljcev, imajo tri reševalna vozila, pomagali so že 50.000 živalim, na dan jih rešijo 10 do 15 ... Neverjetno čisto je vse, nobenega smradu. Živali so razdeljene po ogradah: matere z mladiči, okrevajoče živali, stare in invalidne živali, ki bodo v zavetišču ostale do smrti, karantena za tiste, za katere sumijo, da imajo steklino ... Na tabli je celo razpredelnica s fotografijami in imeni psov, ki potrebujejo dnevno nego, masažo, fizioterapijo – da ne bi kateri izpadel ali prišel dvakrat na vrsto.

V eni od ograd na tleh poginja krava z blazino pod glavo, pokrita je z odejo. »Nič drugega ne moremo storiti zanjo, razen da ji omogočimo dostojno smrt,« ponudi roko bradati belec, ki ga naš vodič predstavi kot gospodarja Jima. »Tudi živali, ki jih pozdravimo, vrnemo na ulice, redkokatera dobi lastnika. Se pa ljudje do uličnih živali, ki so jih obnemogle pripeljali k nam, potem drugače obnašajo, v glavi jih nekako posvojijo.« Pripoveduje, kako sta šla z ženo pred leti na potovanje po Indiji in so se jima živali tako zasmilile, da sta ostala in se jim posvetila. »Čeprav te tukaj velikokrat prime, da bi vse pustil in šel, predvsem zaradi obupne birokracije,« pravi Jim. »Potem pa pogledam Tonyja in se zavem, da ni zaman,« pravi in poboža rjavo-belega mešanca brez sprednje tace in z brazgotino čez obraz. »Tony je moj junak, moj kompas. Našli smo ga napol mrtvega; nekdo ga je obdelal z mačeto. Moral bi sovražiti ljudi, pa je takoj, ko se je zbudil iz narkoze, pomahal z repom. What a forgiveness (Kakšno odpuščanje)!«

DOMOVINI

O domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in je rekel: »Tod bodo živeli veseli ljudje!« Skopo je meril lepoto, ko jo je trosil po zemlji od vzhoda do zahoda; šel je mimo silnih pokrajin, pa se ni ozrl nanje – puste leže tam, strmé proti nebu s slepimi očmi in prosijo milosti. Nazadnje mu je ostalo polno prgišče lepote; razsul jo je na vse štiri strani, od štajerskih goric do strme tržaške obale ter od Triglava do Gorjancev, in je rekel: »Veseli ljudje bodo živeli tod; pesem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje!« Kakor je rekel, tako se je zgodilo. Božja setev je pognala kal in je rodila – vzrasla so nebesa pod Triglavom. Oko, ki jih ugleda, ostrmi pred tem čudom Božjim, srce vztrepeče od same sladkosti; zakaj goré in poljane oznanjajo, da je Bog ustvaril paradiž za domovino veselemu rodu, blagoslovljenemu pred vsemi drugimi. Vse, kakor je rekel, se je zgodilo; bogatejši so pač drugi jeziki; pravijo tudi, da so milozvočnejši in bolj pripravljeni za vsakdanjo rabo – ali slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja. Iz zemlje same zveni kakor velikonočno potrkavanje in zvezde pojo, kadar se na svoji svetli poti ustavijo ter se ozro na čudežno deželo pod seboj. Vesela domovina, pozdravljena iz veselega srca!«

Ivan Cankar, Kurent (odlomek)

Pa si izmisli oni izmed njih, ki mu je nasvetleje gorela pamet v buči, in pravi: »Možje, kaj če bi smreke najprej oklestili? Najprej jih oklestimo, potem jih posekamo, pa se jim ne bodo zatikale veje, ker vej ne bodo imele!«

Te besede so bile modre in možje so kihnili, da je res tako. In se je oni, ki jih je bil spregovoril, spravil nad smreko, da jo oklesti. Pa kakor je bil moder, klestiti jo je pričel od spodaj. Veja je padla za vejo, in šele ko je prišel na vrh, se je spomnil, da ne more več dol.

Pa se je prestrašil in klical sosede, ki so stali pod smreko in so zijali gor, naj mu pomagajo z vrha na varna tla.

Oni spodaj so se posvetovali, ugibali in so uganili: druge pomoči ni, nego treba je mačke, samo mačka zna in bo ročno splezala na smreko in bo onemu na smreko nesla vrv – z vrvjo si bo pomagal dol.

Stopijo po mačko, rahlo ji natak njeno okoli vratu vrv in ji potem bistro pokažejo in povedo, kateri smreki naj vrv nese v vrh in čemu.

Toda mačka je dejala: »Mrnjav!« na vse prigovarjanje samo: »Mrnjav!« Obilna zgovornost zbranih mož ni bila kos, da jo prepriča in preprosi, le sukala se je in ozirala, kako bi jo pobrisala.

Pa je klavrni dedec v vrhu smreke napel druge strune. Pričel je in je vabil s prijazno besedo: »Muca, na, pridi sem, mijav, mijav! Glej, miško imam, miško – brž, brž!«

Toda ni bila muca še od včerajšnjega dne, nego je imela bogate izkušnje, pa ni bila še nikdar slišala, da bi bile miške v vrheh smrek – miške niso storži! In ni verjela možu v vrhu. Dejala je: »Mrnjav!«

Pa jo je oni zgoraj še bolj milo klical. »Botra,« je dejal mački in še se je spomnil, kako je oni dan pregnal prav to mačko, ko je iz kuhinje odnesla klobaso. Žal mu je bilo, da se ji je zameril.

Pa je segel v žep po rdeči pipec in ga kazal doli: »Na, muca, pridi gor! Klobasa, klobasa! Res je klobasa, na jo!«

Muca ni verjela: »Mrnjav!«

Mož tam zgoraj je v pipec ugriznil. »Vidiš, da je klobasa! O, kako je dobra! Žal ti bo! Na, pridi, tvoja je! Naj me koj strela piči, ako ni! Veš, da te ne bom goljufal! Na, na!«

Pa ko je mahal s pipcem, se je zdelo mački najbolj varno, da izgine od tod. S tačko si je snela vrv in skočila v grm, po ovinkih se je izgubila domov.

»Noče!« so možje dejali. In ker ni kazalo onega pustiti v vrhu toliko časa, da zrastejo druge veje, so smreko posekali, smreka je padla, pa se je srečno ujela na drugo smreko, da je ostal živ, samo pošteno so ga ogreble veje.

Še bolj kakor praske od vej pa ga je peklo, in ni peklo le njega, nego slehernega Butalca, ko se je raznesla zgodba in je dala hudomušnim sosedom pobudo za smeh in posmeh.

MOLITEV ZA LAHKO NOČ

**Pod svetim križem se uležem,
v svete rane se skrijem,
pod Marijinim plaščem zaspim,
Bogu nebeškemu svojo dušo izročim.**

**O, Marija, svoj plašč
kakor za streho
nad nami razprostri,
vsega zla nas reši na duši in na telesu.**

**In pa ti, ljubi Jezus, nam pošlji angelov deset:
dva naj nam posteljeta,
dva naj bosta nam ob vzglavju,
dva naj bosta nam ob vznožju,
dva naj nas pokrižata,
dva naj nam pokažeta pot do paradiža.**